# ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2018/1702 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

## της 8ης Νοεμβρίου 2018

## για τον καθορισμό των κριτηρίων απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ σε λιπαντικά

*[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2018) 7125]*

**(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)**

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 66/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με το οικολογικό σήμα της ΕΕ (EU Ecolabel) ([1]), και ιδίως το άρθρο 8 παράγραφος 2,

Αφού ζήτησε τη γνώμη του συμβουλίου οικολογικής σήμανσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 66/2010, το οικολογικό σήμα της ΕΕ μπορεί να απονέμεται σε προϊόντα που έχουν μειωμένες περιβαλλοντικές επιπτώσεις σε όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους.

(2) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 66/2010 προβλέπει τον καθορισμό ειδικών κριτηρίων για το οικολογικό σήμα της ΕΕ κατά κατηγορίες προϊόντων.

(3) Η απόφαση 2011/381/ΕΕ της Επιτροπής ([2]) καθόρισε τα κριτήρια και τις συναφείς απαιτήσεις εκτίμησης και εξακρίβωσης για τα λιπαντικά. Η περίοδος ισχύος των εν λόγω κριτηρίων και απαιτήσεων παρατάθηκε έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018 με την απόφαση (ΕΕ) 2015/877 της Επιτροπής ([3]).

(4) Ο έλεγχος καταλληλότητας του οικολογικού σήματος της ΕΕ (REFIT), της 30ής Ιουνίου 2017, κατά τον οποίο επανεξετάστηκε η εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 66/2010 ([4]), κατέληξε στο συμπέρασμα ότι απαιτείται ανάπτυξη μιας πιο στρατηγικής προσέγγισης για το οικολογικό σήμα της ΕΕ, καθώς και εξορθολογισμένων κριτηρίων για την επιλογή προϊόντων. Σύμφωνα με τα εν λόγω συμπεράσματα και κατόπιν διαβούλευσης με το συμβούλιο οικολογικής σήμανσης της ΕΕ, είναι σκόπιμο να αναθεωρηθούν τα κριτήρια για την κατηγορία των λιπαντικών, λαμβανομένων υπόψη της τωρινής επιτυχίας, του ενδιαφέροντος από τα ενδιαφερόμενα μέρη για το προϊόν και των δυνητικών μελλοντικών ευκαιριών για αυξημένη διείσδυση και ζήτηση της αγοράς για βιώσιμα προϊόντα. Ο ορισμός της κατηγορίας προϊόντων «λιπαντικά» θα πρέπει να τροποποιηθεί προκειμένου να περιλαμβάνει αναφορά στη λειτουργικότητα του προϊόντος αντί της σύστασής του. Κατ' αυτόν τον τρόπο διασφαλίζεται ότι ο ορισμός καλύπτει σαφώς όλες τις σχετικές συνθέσεις λιπαντικών.

(5) Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι πρόσφατες εξελίξεις και οι καινοτομίες της αγοράς που έχουν λάβει χώρα ενδιαμέσως, είναι σκόπιμο να καθοριστεί νέα δέσμη κριτηρίων του οικολογικού σήματος της ΕΕ για την κατηγορία προϊόντων «λιπαντικά». Στόχος των εν λόγω κριτηρίων θα πρέπει να είναι η προώθηση προϊόντων που ασκούν μειωμένο αντίκτυπο στο υδάτινο περιβάλλον, περιέχουν περιορισμένη ποσότητα επικίνδυνων ουσιών και έχουν επιδόσεις εξίσου καλές ή καλύτερες από τα συμβατικά λιπαντικά που κυκλοφορούν στην αγορά. Σύμφωνα με τους στόχους της ευρωπαϊκής στρατηγικής για τις πλαστικές ύλες σε μια κυκλική οικονομία ([5]), τα κριτήρια θα πρέπει επίσης να επιδιώκουν να διευκολύνουν τη μετάβαση σε μια πιο κυκλική οικονομία με την προώθηση της βελτίωσης του σχεδιασμού και την παροχή περαιτέρω κινήτρων για τα ανακυκλωμένα υλικά.

(6) Τα νέα κριτήρια, καθώς και οι συναφείς απαιτήσεις εκτίμησης και εξακρίβωσης, θα πρέπει να παραμείνουν σε ισχύ έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024, λαμβανομένου υπόψη του κύκλου καινοτομίας για την εν λόγω κατηγορία προϊόντων.

(7) Για λόγους ασφάλειας δικαίου θα πρέπει να καταργηθεί η απόφαση 2011/381/ΕΕ.

---

([1]) ΕΕ L 27 της 30.1.2010, σ. 1.

([2]) Απόφαση 2011/381/ΕΕ της Επιτροπής, της 24ης Ιουνίου 2011, περί καθορισμού οικολογικών κριτηρίων για την απονομή του οικολογικού σήματος της ΕΕ σε λιπαντικά (ΕΕ L 169 της 29.6.2011, σ. 28).

([3]) Απόφαση (ΕΕ) 2015/877 της Επιτροπής, της 4ης Ιουνίου 2015, για την τροποποίηση των αποφάσεων 2009/568/ΕΚ, 2011/333/ΕΕ, 2011/381/ΕΕ, 2012/448/ΕΕ και 2012/481/ΕΕ, ώστε να παραταθεί η ισχύς των οικολογικών κριτηρίων απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ σε ορισμένα προϊόντα (ΕΕ L 142 της 6.6.2015, σ. 32).

([4]) Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την επανεξέταση της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1221/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, περί της εκούσιας συμμετοχής των οργανισμών σε κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS) και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 66/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με το οικολογικό σήμα της ΕΕ (EU Ecolabel) [COM(2017) 355].

([5]) COM(2018)28 final.

(8) Θα πρέπει να προβλεφθεί μεταβατική περίοδος για τους παραγωγούς σε προϊόντα των οποίων έχει απονεμηθεί οικολογικό σήμα της ΕΕ για λιπαντικά με βάση τα κριτήρια που παρατίθενται στην απόφαση 2011/381/ΕΕ, ώστε να έχουν επαρκή χρόνο για να προσαρμόσουν τα προϊόντα τους στα αναθεωρημένα κριτήρια και απαιτήσεις. Για περιορισμένο χρονικό διάστημα μετά την έγκριση της παρούσας απόφασης, οι παραγωγοί θα πρέπει επίσης να έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν αιτήσεις με βάση είτε τα κριτήρια που καθορίζονται στην απόφαση 2011/381/ΕΕ είτε τα αναθεωρημένα κριτήρια που καθορίζει η παρούσα απόφαση. Στις περιπτώσεις όπου το οικολογικό σήμα της ΕΕ έχει απονεμηθεί βάσει των κριτηρίων που ορίζονται στην απόφαση 2011/381/ΕΕ, η χρήση του σήματος δεν θα πρέπει να επιτρέπεται μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2019.

(9) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής που έχει συσταθεί βάσει του άρθρου 16 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 66/2010,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

*Άρθρο 1*

Η κατηγορία προϊόντων «λιπαντικά» περιλαμβάνει οποιοδήποτε λιπαντικό που υπάγεται σε μια από τις κατωτέρω υποκατηγορίες:

α) στην υποκατηγορία των μη ανακτώμενων λιπαντικών (TLL), στην οποία περιλαμβάνονται έλαια αλυσοπρίονων, λιπαντικά συρματόσχοινων, αντικολλητικά σκυροδέματος, μη ανακτώμενα γράσα και άλλα μη ανακτώμενα λιπαντικά·

β) στην υποκατηγορία των μερικώς ανακτώμενων λιπαντικών (PLL), στην οποία περιλαμβάνονται έλαια κιβωτίων ταχυτήτων για χρήση σε ανοιχτά κιβώτια ταχυτήτων, έλαια χοάνης ελικοφόρων αξόνων, έλαια για δίχρονους κινητήρες, γράσα προσωρινής προστασίας από τη διάβρωση και μερικώς ανακτώμενα γράσα·

γ) στην υποκατηγορία των λιπαντικών τυχαίας απώλειας (ALL), στην οποία περιλαμβάνονται υδραυλικά συστήματα, υγρά κατεργασίας μετάλλων, έλαια κλειστών κιβωτίων ταχυτήτων για χρήση σε κλειστά κιβώτια ταχυτήτων και γράσα τυχαίας απώλειας.

*Άρθρο 2*

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1) «λιπαντικό»: προϊόν ικανό να μειώνει την τριβή, την πρόσφυση, τη θερμότητα, τη φθορά ή τη διάβρωση όταν εφαρμόζεται σε μια επιφάνεια ή εισάγεται ανάμεσα σε δύο επιφάνειες που βρίσκονται σε σχετική κίνηση μεταξύ τους, ή προϊόν ικανό να μεταδώσει μηχανική ισχύ. Τα συνηθέστερα συστατικά των λιπαντικών είναι τα βασικά ρευστά και τα πρόσθετα·

2) «βασικό ρευστό»: λιπαντικό ρευστό του οποίου οι ιδιότητες ροής, γήρανσης, λιπαντικής ισχύος και αντοχής στη φθορά, καθώς και οι ιδιότητές του όσον αφορά την εναιώρηση προσμείξεων δεν έχουν βελτιωθεί με τη χρήση προσθέτου(-ων)·

3) «πρόσθετο»: ουσία ή μείγμα ουσιών των οποίων οι κύριες λειτουργίες αφορούν τη βελτίωση μίας ή περισσότερων από τις παρακάτω ιδιότητες: ροή, γήρανση, λιπαντική ισχύς, αντοχή στη φθορά ή εναιώρηση προσμείξεων·

4) «ουσία»: χημικό στοιχείο και οι ενώσεις του σε φυσική κατάσταση ή λαμβανόμενα με οποιαδήποτε διεργασία παραγωγής, συμπεριλαμβανομένων κάθε προσθέτου που απαιτείται για τη διατήρηση της σταθερότητάς της και κάθε πρόσμειξης που προέρχεται από τη χρησιμοποιούμενη διεργασία, εξαιρουμένων των διαλυτών οι οποίοι είναι δυνατόν να διαχωριστούν χωρίς να επηρεάζεται η σταθερότητα της ουσίας ή να μεταβάλλεται η σύστασή της·

5) «μη ανακτώμενο»: το λιπαντικό απελευθερώνεται πλήρως στο περιβάλλον κατά τη χρήση·

6) «μερικώς ανακτώμενο»: το λιπαντικό απελευθερώνεται μερικώς στο περιβάλλον κατά τη χρήση και το μη απελευθερούμενο τμήμα μπορεί να ανακτηθεί με σκοπό την επανεπεξεργασία, την ανακύκλωση ή τη διάθεση·

7) «τυχαίας απώλειας»: το λιπαντικό χρησιμοποιείται σε κλειστό σύστημα και μπορεί να απελευθερωθεί στο περιβάλλον μόνο συμπτωματικώς, ενώ, μετά τη χρήση, μπορεί να ανακτηθεί με σκοπό την επανεπεξεργασία, την ανακύκλωση ή τη διάθεση·

8) «έλαιο αλυσοπρίονων»: λιπαντικό που χρησιμοποιείται για τη λίπανση της ράβδου και της αλυσίδας σε έναν ή περισσότερους τύπους αλυσοπρίονου·

9) «λιπαντικό συρματόσχοινων»: λιπαντικό που χρησιμοποιείται για τη λίπανση συρματόσχοινων τα οποία αποτελούνται από πολλά νήματα μεταλλικού σύρματος που συγκρατούνται μαζί ώστε να σχηματίζουν σχοινί·

10) «αντικολλητικό σκυροδέματος»: λιπαντικό που χρησιμοποιείται στον κατασκευαστικό κλάδο προκειμένου να αποτρέπει την προσκόλληση του νωπού σκυροδέματος σε μια επιφάνεια, συνήθως από κόντρα πλακέ, επιστρωμένο κόντρα πλακέ, χάλυβα ή αλουμίνιο·

11) «γράσο»: στερεό ή ημιστερεό λιπαντικό που περιέχει πυκνωτικό μέσο το οποίο χρησιμοποιείται για να πυκνώσει το βασικό ρευστό ή να τροποποιήσει τη ρεολογία του·

12) «έλαιο κιβωτίων ταχυτήτων»: λιπαντικό που παρασκευάζεται ειδικά για το σύστημα μετάδοσης κίνησης, τα κιβώτια μεταφοράς και τα διαφορικά σε αυτοκίνητα, φορτηγά και άλλα μηχανήματα·

13) «έλαιο χοάνης ελικοφόρων αξόνων»: λιπαντικό που χρησιμοποιείται στη χοάνη ελικοφόρων αξόνων πλοίων·

14) «έλαιο για δίχρονους κινητήρες»: λιπαντικό που χρησιμοποιείται σε δίχρονους κινητήρες·

15) «προσωρινή προστασία από τη διάβρωση»: λιπαντικό που εφαρμόζεται σε μεταλλική επιφάνεια υπό μορφή λεπτής μεμβράνης, προκειμένου να εμποδίζει το νερό και το οξυγόνο να έρχονται σε επαφή με τη μεταλλική επιφάνεια·

16) «υδραυλικά συστήματα»: λιπαντικό μέσω του οποίου μεταφέρεται ισχύς σε υδραυλικά μηχανήματα·

17) «υγρό κατεργασίας μετάλλων»: λιπαντικό που προορίζεται για χρήση σε διεργασίες κατεργασίας μετάλλων, όπως κοπή και διαμόρφωση, και οι κύριες λειτουργίες του οποίου είναι η ψύξη, η μείωση της τριβής, η απομάκρυνση μεταλλικών σωματιδίων και η προστασία των υπό κατεργασία τεμαχίων, των εργαλείων και των εργαλειομηχανών από τη διάβρωση.

*Άρθρο 3*

Προκειμένου να λάβει το οικολογικό σήμα της ΕΕ δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 66/2010, ένα προϊόν πρέπει να ανήκει στην κατηγορία προϊόντων «λιπαντικά» όπως ορίζεται στο άρθρο 1 της παρούσας απόφασης και να πληροί τα κριτήρια και τις συναφείς απαιτήσεις εκτίμησης και εξακρίβωσης που προβλέπονται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης.

*Άρθρο 4*

Τα κριτήρια για την κατηγορία προϊόντων «λιπαντικά», καθώς και οι συναφείς απαιτήσεις εκτίμησης και εξακρίβωσης, ισχύουν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

*Άρθρο 5*

Για διοικητικούς σκοπούς, ο κωδικός αριθμός που αποδίδεται στην κατηγορία προϊόντων «λιπαντικά» είναι το «027».

*Άρθρο 6*

Καταργείται η απόφαση 2011/381/ΕΕ.

*Άρθρο 7*

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 6, οι αιτήσεις απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ σε προϊόντα υπαγόμενα στην κατηγορία προϊόντων «λιπαντικά», οι οποίες έχουν υποβληθεί πριν από την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας απόφασης, αξιολογούνται σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στην απόφαση 2011/381/ΕΕ.

2. Οι αιτήσεις απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ για προϊόντα υπαγόμενα στην κατηγορία «λιπαντικά», οι οποίες θα υποβληθούν εντός δύο μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας απόφασης, μπορούν να βασίζονται είτε στα κριτήρια που καθορίζονται στην απόφαση 2011/381/ΕΕ είτε στα κριτήρια που καθορίζονται στην παρούσα απόφαση. Οι εν λόγω αιτήσεις αξιολογούνται σύμφωνα με τα κριτήρια στα οποία βασίζονται.

3. Σε περίπτωση που απονέμεται σύμφωνα με τα κριτήρια της απόφασης 2011/381/ΕΕ, το οικολογικό σήμα της ΕΕ μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2019.

*Άρθρο 8*

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 8 Νοεμβρίου 2018.

*Για την Επιτροπή*
Karmenu VELLA
*Μέλος της Επιτροπής*

*ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ*

**ΠΛΑΙΣΙΟ**

**ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΑ ΤΗΣ ΕΕ**

**Κριτήρια απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ σε λιπαντικά**

ΚΡΙΤΗΡΙΑ

1. Ουσίες των οποίων η χρήση είτε απαγορεύεται είτε είναι περιορισμένη
2. Πρόσθετες απαιτήσεις για την υδατική τοξικότητα
3. Βιοαποδομησιμότητα και δυναμικό βιοσυσσώρευσης
4. Απαιτήσεις ως προς τα συστατικά από ανανεώσιμες πηγές
5. Απαιτήσεις για τη συσκευασία/τον περιέκτη
6. Ελάχιστες τεχνικές επιδόσεις
7. Πληροφορίες για τους καταναλωτές σχετικά με τη χρήση και τη διάθεση
8. Πληροφορίες που αναγράφονται στο οικολογικό σήμα της ΕΕ

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΕΞΑΚΡΙΒΩΣΗ

α) **Απαιτήσεις**

Οι ειδικές απαιτήσεις όσον αφορά την εκτίμηση και την εξακρίβωση αναφέρονται σε κάθε κριτήριο.

Όταν ο αιτών πρέπει να υποβάλει σε αρμόδιους φορείς δηλώσεις, τεκμηρίωση, αναλύσεις, εκθέσεις δοκιμών ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία να προκύπτει η συμμόρφωση προς τα κριτήρια, τα εν λόγω έγγραφα επιτρέπεται να προέρχονται από τον ίδιο τον αιτούντα και/ή από τον (τους) προμηθευτή(-ές) του, ανάλογα με την περίπτωση.

Οι αρμόδιοι φορείς αναγνωρίζουν κατά προτίμηση τις βεβαιώσεις που εκδίδονται από φορείς διαπιστευμένους σύμφωνα με το αντίστοιχο εναρμονισμένο πρότυπο για τα εργαστήρια δοκιμών και διακριβώσεων [Γενικές απαιτήσεις για την ικανότητα των εργαστηρίων δοκιμών και διακριβώσεων (ISO/IEC 17025:2005)] ή με τις αρχές της ορθής εργαστηριακής πρακτικής (ΟΕΠ)· και τις εξακριβώσεις από φορείς διαπιστευμένους σύμφωνα με το αντίστοιχο εναρμονισμένο πρότυπο για φορείς πιστοποίησης προϊόντων, διαδικασιών και υπηρεσιών. Η διαπίστευση πραγματοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([1]).

Όπου κρίνεται σκόπιμο, επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται μέθοδοι δοκιμών διαφορετικές από τις αναφερόμενες σε κάθε κριτήριο, εφόσον είναι αποδεκτές ως ισοδύναμες από τον αρμόδιο φορέα που αξιολογεί την αίτηση.

Όπου ενδείκνυται, οι αρμόδιοι φορείς δύνανται να ζητούν την υποβολή δικαιολογητικών και να διενεργούν ανεξάρτητες εξακριβώσεις ή επιτόπιες επισκέψεις.

Απαραίτητη προϋπόθεση είναι το προϊόν να πληροί όλες τις απαιτήσεις που προβλέπονται από την εφαρμοστέα νομοθεσία της χώρας ή των χωρών στην αγορά της οποίας ή των οποίων πρόκειται να διατεθεί το προϊόν. Ο αιτών δηλώνει ότι το προϊόν πληροί την απαίτηση αυτή.

Ο κατάλογος ταξινόμησης ουσιών των λιπαντικών (κατάλογος LuSC), ο οποίος είναι διαθέσιμος στον δικτυακό τόπο του οικολογικού σήματος της ΕΕ ([2]), περιέχει ουσίες και εμπορικά σήματα που έχουν αξιολογηθεί από αρμόδιο φορέα όσον αφορά τις σχετικές απαιτήσεις που περιλαμβάνονται στην παρούσα απόφαση, και τα στοιχεία του καταλόγου μπορούν να χρησιμοποιηθούν άμεσα στη διαδικασία αίτησης.

Μια επιστολή συμμόρφωσης που έχει εκδοθεί από έναν από τους αρμόδιους φορείς του οικολογικού σήματος της ΕΕ μπορεί να χρησιμοποιηθεί άμεσα στη διαδικασία αίτησης.

Στον αρμόδιο φορέα υποβάλλεται κατάλογος με όλες τις ουσίες που προστίθενται σκοπίμως και/ή σχηματίζονται σκοπίμως μετά από χημική αντίδραση στο λιπαντικό που αφορά η αίτηση, σε συγκέντρωση ίση ή μεγαλύτερη από 0,010 % κατά βάρος στο τελικό προϊόν. Στον κατάλογο αναγράφονται η εμπορική ονομασία (εάν υπάρχει), η χημική ονομασία, ο αριθμός μητρώου CAS, η εισερχόμενη ποσότητα, καθώς και η λειτουργία και η μορφή με την οποία η ουσία περιέχεται στη σύνθεση του τελικού προϊόντος. Όλες οι αναγραφόμενες ουσίες που περιέχονται σε μορφή νανοϋλικών αναγράφονται ρητά στον κατάλογο με τη λέξη «nano» σε αγκύλες.

([1]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 339/93 του Συμβουλίου (ΕΕ L 218 της 13.8.2008, σ. 30).

([2]) http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/

Για καθεμία από τις αναγραφόμενες ουσίες παρέχονται δελτία δεδομένων ασφαλείας (ΔΔΑ) σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([1]). Όταν δεν υπάρχει διαθέσιμο ΔΔΑ για μια ουσία η οποία αποτελεί μέρος μείγματος, ο αιτών υποβάλλει το ΔΔΑ του μείγματος.

β) **Όρια μετρήσεων**

Απαιτείται η συμμόρφωση με τα οικολογικά κριτήρια για το τελικό προϊόν και τις συστατικές ουσίες του που προστίθενται σκοπίμως και/ή σχηματίζονται σκοπίμως μετά από χημική αντίδραση στο λιπαντικό που αφορά η αίτηση, όπως υποδεικνύεται σε κάθε κριτήριο.

Επιπλέον, το συνολικό κλάσμα των αναγραφόμενων ουσιών στις περιπτώσεις όπου δεν ισχύουν τα κριτήρια 2 και 3 πρέπει να παραμένει κάτω του 0,5 % (κατά βάρος).

*Σημείωση:* Στις περιπτώσεις όπου το γράσο μπορεί να χρησιμοποιηθεί τόσο ως TLL όσο και ως PLL (όπως στην περίπτωση του πολυλειτουργικού γράσου), εφαρμόζονται τα κριτήρια που ισχύουν για την υποκατηγορία TLL. Εάν το γράσο μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως PLL και ALL, αλλά όχι ως TLL, εφαρμόζονται τα κριτήρια που ισχύουν για την υποκατηγορία PLL.

Για τα έλαια κιβωτίων ταχυτήτων σε ανοιχτά κιβώτια ταχυτήτων εφαρμόζονται τα κριτήρια που ισχύουν για την υποκατηγορία PLL, ενώ για τα έλαια κιβωτίων ταχυτήτων σε κλειστά κιβώτια ταχυτήτων εφαρμόζονται τα κριτήρια που ισχύουν για την υποκατηγορία ALL. Για τα έλαια κιβωτίων ταχυτήτων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν και στους δύο τύπους κιβωτίων ταχυτήτων, εφαρμόζονται τα κριτήρια που ισχύουν για την υποκατηγορία PLL.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1 — ΟΥΣΙΕΣ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ Η ΧΡΗΣΗ ΕΙΤΕ ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ ΕΙΤΕ ΕΙΝΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗ

Για τους σκοπούς του κριτηρίου 1, οι προσμείξεις που αναφέρονται στα δελτία δεδομένων ασφαλείας, και των οποίων η παρουσία στο τελικό προϊόν είναι ίση ή μεγαλύτερη από 0,010 %, πληρούν τις ίδιες απαιτήσεις με τις ουσίες που προστίθενται σκοπίμως.

1 α) **Επικίνδυνες ουσίες**

i) Τελικό προϊόν

Το τελικό προϊόν δεν ταξινομείται σύμφωνα με οποιαδήποτε από τις δηλώσεις επικινδυνότητας που περιλαμβάνονται στον πίνακα 1.

ii) Ουσίες

Ουσίες που πληρούν τα κριτήρια ταξινόμησης με δηλώσεις επικινδυνότητας που περιλαμβάνονται στον πίνακα 1 δεν προστίθενται και δεν σχηματίζονται σκοπίμως στο τελικό προϊόν όπως ορίζεται από τις αντίστοιχες οριακές τιμές.

Εάν υπάρχουν αυστηρότερα όρια, υπερισχύουν τα γενικά ή τα ειδικά όρια συγκέντρωσης που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([2]).

*Πίνακας 1*

**Δηλώσεις επικινδυνότητας για ουσίες των οποίων η χρήση είναι περιορισμένη**

| Δήλωση επικινδυνότητας | Οριακή τιμή |
|---|---|
| H340 Μπορεί να προκαλέσει γενετικά ελαττώματα | ≤ 0,010 % κατά βάρος ανά ουσία στο τελικό προϊόν |
| H350 Μπορεί να προκαλέσει καρκίνο | |
| H350i Μπορεί να προκαλέσει καρκίνο μέσω της εισπνοής | |
| H360F Μπορεί να βλάψει τη γονιμότητα | |

([1]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/45/ΕΚ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 793/93 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1488/94 της Επιτροπής καθώς και της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 91/155/ΕΟΚ, 93/67/ΕΟΚ, 93/105/ΕΚ και 2000/21/ΕΚ (ΕΕ L 396 της 30.12.2006, σ. 1).

([2]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάργηση των οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 (ΕΕ L 353 της 31.12.2008, σ. 1).

| Δήλωση επικινδυνότητας | Οριακή τιμή |
|---|---|
| H360D Μπορεί να βλάψει το έμβρυο | |
| H360FD Μπορεί να βλάψει τη γονιμότητα. Μπορεί να βλάψει το έμβρυο | |
| H360Fd Μπορεί να βλάψει τη γονιμότητα. Ύποπτο για πρόκληση βλάβης στο έμβρυο | |
| H360Df Μπορεί να βλάψει το έμβρυο. Ύποπτο για πρόκληση βλάβης στη γονιμότητα | |
| H341 Ύποπτο για πρόκληση γενετικών ελαττωμάτων | |
| H351 Ύποπτο για πρόκληση καρκίνου | |
| H361f Ύποπτο για πρόκληση βλάβης στη γονιμότητα | |
| H361d Ύποπτο για πρόκληση βλάβης στο έμβρυο | |
| H361fd Ύποπτο για πρόκληση βλάβης στη γονιμότητα. Ύποπτο για πρόκληση βλάβης στο έμβρυο | |
| H362 Μπορεί να βλάψει τα βρέφη που τρέφονται με μητρικό γάλα | |
| H300 Θανατηφόρο σε περίπτωση κατάποσης (διά του στόματος) | |
| H310 Θανατηφόρο σε επαφή με το δέρμα (διά του δέρματος) | |
| H330 Θανατηφόρο σε περίπτωση εισπνοής (διά της εισπνοής) | |
| H304 Μπορεί να προκαλέσει θάνατο σε περίπτωση κατάποσης και διείσδυσης στις αναπνευστικές οδούς | ≤ 0,5 × όριο ταξινόμησης τελικού προϊόντος για τη H304 |
| H301 Τοξικό σε περίπτωση κατάποσης | < όριο ταξινόμησης τελικού προϊόντος για τη H301 |
| H311 Τοξικό σε επαφή με το δέρμα | < όριο ταξινόμησης τελικού προϊόντος για τη H311 |
| H331 Τοξικό σε περίπτωση εισπνοής | < όριο ταξινόμησης τελικού προϊόντος για τη H331 |
| EUH070 Τοξικό σε επαφή με τα μάτια | ≤ 0,010 % κατά βάρος ανά ουσία στο τελικό προϊόν |
| H370 Προκαλεί βλάβες στα όργανα | |
| H372 Προκαλεί βλάβες στα όργανα ύστερα από παρατεταμένη ή επανειλημμένη έκθεση | |
| H371 Μπορεί να προκαλέσει βλάβες στα όργανα | |
| H373 Μπορεί να προκαλέσει βλάβες στα όργανα ύστερα από παρατεταμένη ή επανειλημμένη έκθεση | < όριο ταξινόμησης τελικού προϊόντος για τη H373 |
| H335 Μπορεί να προκαλέσει ερεθισμό της αναπνευστικής οδού | ≤ 0,010 % κατά βάρος ανά ουσία στο τελικό προϊόν |
| H336 Μπορεί να προκαλέσει υπνηλία ή ζάλη | < όριο ταξινόμησης τελικού προϊόντος για τη H336 |
| H317 Μπορεί να προκαλέσει αλλεργική δερματική αντίδραση | < όριο ταξινόμησης τελικού προϊόντος για τη H317 |
| H334 Μπορεί να προκαλέσει αλλεργία ή συμπτώματα άσθματος ή δύσπνοια σε περίπτωση εισπνοής | ≤ 0,010 % κατά βάρος ανά ουσία στο τελικό προϊόν |
| H314 Προξενεί σοβαρά δερματικά εγκαύματα και οφθαλμικές βλάβες | < όριο ταξινόμησης τελικού προϊόντος για τη H314 |

| Δήλωση επικινδυνότητας | Οριακή τιμή |
|---|---|
| H315 Προκαλεί ερεθισμό του δέρματος | < όριο ταξινόμησης τελικού προϊόντος για τη H315 |
| H318 Προκαλεί σοβαρή οφθαλμική βλάβη | < όριο ταξινόμησης τελικού προϊόντος για τη H318 |
| H319 Προκαλεί σοβαρό οφθαλμικό ερεθισμό | < όριο ταξινόμησης τελικού προϊόντος για τη H319 |
| H400 Πολύ τοξικό για τους υδρόβιους οργανισμούς | ≤ 0,5 × όριο ταξινόμησης τελικού προϊόντος για τη H400 |
| H410 Πολύ τοξικό για τους υδρόβιους οργανισμούς με μακροχρόνιες επιπτώσεις | ≤ 0,5 × όριο ταξινόμησης τελικού προϊόντος για τη H410 |
| H411 Τοξικό για τους υδρόβιους οργανισμούς με μακροχρόνιες επιπτώσεις | < όριο ταξινόμησης τελικού προϊόντος για τις H412 και H413 |
| H412 Επιβλαβές για τους υδρόβιους οργανισμούς με μακροχρόνιες επιπτώσεις | |
| H413 Μπορεί να έχει μακροχρόνιες επιπτώσεις στους υδρόβιους οργανισμούς | |
| H420 Βλάπτει τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον καταστρέφοντας το όζον στην ανώτερη ατμόσφαιρα | ≤ 0,010 % κατά βάρος ανά ουσία στο τελικό προϊόν |
| EUH029 Σε επαφή με το νερό ελευθερώνονται τοξικά αέρια | |
| EUH031 Σε επαφή με οξέα ελευθερώνονται τοξικά αέρια | |
| EUH032 Σε επαφή με οξέα ελευθερώνονται πολύ τοξικά αέρια | |
| EUH066 Επανειλημμένη έκθεση μπορεί να προκαλέσει ξηρότητα δέρματος ή σκάσιμο | < όριο ταξινόμησης τελικού προϊόντος για τη EUH066 |

*Σημείωση:* στις περιπτώσεις όπου αναφέρεται όριο ταξινόμησης τελικού προϊόντος (ή 0,5 × όριο ταξινόμησης τελικού προϊόντος), λαμβάνεται υπόψη η μέγιστη ολική συγκέντρωση όλων των ταξινομημένων ουσιών με την ή τις συγκεκριμένες δηλώσεις επικινδυνότητας.

Το κριτήριο αυτό δεν ισχύει για ουσίες που καλύπτονται από το άρθρο 2 παράγραφος 7 στοιχεία α) και β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006, το οποίο ορίζει τα κριτήρια για την εξαίρεση των ουσιών που αναφέρονται στα παραρτήματα IV και V του εν λόγω κανονισμού από τις απαιτήσεις για την καταχώριση, τους μεταγενέστερους χρήστες και την αξιολόγηση. Προκειμένου να προσδιοριστεί κατά πόσον ισχύει η εν λόγω εξαίρεση, ο αιτών ελέγχει κάθε ουσία η οποία προστίθεται/σχηματίζεται σκοπίμως σε συγκέντρωση ίση με ή μεγαλύτερη από 0,010 % κατά βάρος στο τελικό προϊόν.

1 β) **Συγκεκριμένες ουσίες των οποίων η χρήση είναι περιορισμένη**

Οι ουσίες που παρατίθενται παρακάτω δεν πρέπει να προστίθενται ή να σχηματίζονται σκοπίμως σε συγκέντρωση ίση ή μεγαλύτερη από 0,010 % κατά βάρος στο τελικό προϊόν:

— Ουσίες οι οποίες εμφαίνονται στον ενωσιακό κατάλογο ουσιών προτεραιότητας στον τομέα της πολιτικής των υδάτων, στο παράρτημα X της οδηγίας 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [1], όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση αριθ. 2455/2001/ΕΚ [2] και στον πίνακα χημικών ουσιών για δράσεις προτεραιότητας στο πλαίσιο της σύμβασης OSPAR (http://www.ospar.org/work-areas/hasec/chemicals/priority-action)·

— Οργανοαλογονούχες και νιτρώδεις ενώσεις·

— Μέταλλα ή μεταλλικές ενώσεις με εξαίρεση το νάτριο, το κάλιο, το μαγνήσιο και το ασβέστιο. Στην περίπτωση των πυκνωτικών μέσων επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται επίσης ενώσεις λιθίου και/ή αργιλίου σε μέγιστες συγκεντρώσεις που καθορίζονται από τα υπόλοιπα κριτήρια του παραρτήματος της παρούσας απόφασης.

[1] Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1).

[2] Απόφαση αριθ. 2455/2001/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2001, για τη θέσπιση του καταλόγου ουσιών προτεραιότητος στον τομέα της πολιτικής των υδάτων και τροποποίησης της οδηγίας 2000/60/ΕΚ (ΕΕ L 331 της 15.12.2001, σ. 1).

1 γ) **Ουσίες που προκαλούν πολύ μεγάλη ανησυχία (SVHC)**

Το τελικό προϊόν δεν πρέπει να περιλαμβάνει σε συγκέντρωση ίση ή μεγαλύτερη από 0,010 % κατά βάρος στο τελικό προϊόν ουσίες που προστίθενται/σχηματίζονται σκοπίμως και οι οποίες έχουν προσδιοριστεί σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στο άρθρο 59 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1907/2006, όπου καθορίζεται ο κατάλογος των υποψήφιων ουσιών που προκαλούν πολύ μεγάλη ανησυχία.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει υπογεγραμμένη δήλωση συμμόρφωσης προς τις ανωτέρω υποαπαιτήσεις, συνοδευόμενη από δηλώσεις των προμηθευτών, κατά περίπτωση, καθώς και τα ακόλουθα αποδεικτικά στοιχεία:

Για να αποδείξει τη συμμόρφωση με την απαίτηση 1α)i), ο αιτών υποβάλλει το ΔΔΑ του τελικού προϊόντος.

Για να αποδείξει τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις 1α)ii), 1β) και 1γ), ο αιτών υποβάλλει:

— το ΔΔΑ των μειγμάτων που προστίθενται σκοπίμως και τη συγκέντρωσή τους στο τελικό προϊόν,

— το ΔΔΑ των ουσιών που προστίθενται σκοπίμως και τη συγκέντρωσή τους στο τελικό προϊόν.

Όσον αφορά τις ουσίες που εξαιρούνται από την απαίτηση 1α)ii) [βλέπε παραρτήματα IV και V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006], για τη συμμόρφωση αρκεί σχετική δήλωση του αιτούντος.

Όσον αφορά την απαίτηση 1γ), γίνεται αναφορά στον πλέον πρόσφατο κατάλογο των ουσιών που προκαλούν πολύ μεγάλη ανησυχία, ο οποίος ισχύει κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.

Τα ανωτέρω στοιχεία μπορούν επίσης να υποβάλλονται απευθείας στους αρμόδιους φορείς από οποιονδήποτε προμηθευτή στην αλυσίδα εφοδιασμού του αιτούντος.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2 — ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΔΑΤΙΚΗ ΤΟΞΙΚΟΤΗΤΑ

Ο αιτών πρέπει να αποδείξει τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις ενός από τα κριτήρια 2.1 ή 2.2.

2.1. **Απαιτήσεις για το λιπαντικό και τα κύρια συστατικά του**

Η κρίσιμη συγκέντρωση για την υδατική τοξικότητα τόσο του προσφάτως παρασκευασθέντος λιπαντικού όσο και κάθε κύριου συστατικού δεν πρέπει να υπερβαίνει τις τιμές του πίνακα 2.

Ως κύριο συστατικό νοείται κάθε ουσία που συνιστά ποσοστό άνω του 5 % κατά βάρος του λιπαντικού.

*Πίνακας 2*

**Τιμές υδατικής τοξικότητας για το προσφάτως παρασκευασθέν λιπαντικό και για κάθε κύριο συστατικό**

| | | ALL | PLL | TLL |
|---|---|---|---|---|
| Υδατική τοξικότητα για το προσφάτως παρασκευασθέν λιπαντικό | Κρίσιμη συγκέντρωση για την οξεία υδατική τοξικότητα Ή | > 100 mg/L | > 1 000 mg/L | > 1 000 mg/L |
| | Χρόνια υδατική τοξικότητα | > 10 mg/L | > 100 mg/L | > 100 mg/L |
| Υδατική τοξικότητα για κάθε κύριο συστατικό | Κρίσιμη συγκέντρωση για την οξεία υδατική τοξικότητα Ή | > 100 mg/L | | |
| | Χρόνια υδατική τοξικότητα | > 10 mg/L | | |

Διαθέσιμα στοιχεία δοκιμών οξείας υδατικής τοξικότητας για κάθε κύριο συστατικό πρέπει να παρέχονται για καθένα από τα ακόλουθα δύο τροφικά επίπεδα:

— καρκινοειδή (κατά προτίμηση δάφνια),

— υδρόβια φυτά (κατά προτίμηση φύκη).

Ελλείψει στοιχείων δοκιμών οξείας υδατικής τοξικότητας στο ένα ή και στα δύο τροφικά επίπεδα, γίνονται δεκτά τα διαθέσιμα στοιχεία των δοκιμών χρόνιας υδατικής τοξικότητας για το τροφικό επίπεδο τόσο των καρκινοειδών (κατά προτίμηση δάφνια) όσο και των ψαριών.

Οι ποσοτικές σχέσεις δομής-δραστικότητας (QSAR) μπορούν να χρησιμοποιηθούν προκειμένου να καλυφθούν τα κενά των στοιχείων για τη χρόνια ή την οξεία τοξικότητα σε μόνο ένα από τα σχετικά τροφικά επίπεδα.

Σε περίπτωση που τα ανωτέρω στοιχεία δοκιμών δεν είναι διαθέσιμα για κάθε κύριο συστατικό, διενεργείται δοκιμή ώστε να παραχθούν στοιχεία για την οξεία τοξικότητα στο ή στα απόντα τροφικά επίπεδα (δηλαδή καρκινοειδή και/ή υδρόβια φυτά).

Διαθέσιμα στοιχεία δοκιμών οξείας υδατικής τοξικότητας για το λιπαντικό πρέπει να παρέχονται για καθένα από τα ακόλουθα τρία τροφικά επίπεδα:

— καρκινοειδή (κατά προτίμηση δάφνια),

— υδρόβια φυτά (κατά προτίμηση φύκη),

— ψάρια.

Ελλείψει στοιχείων δοκιμών οξείας υδατικής τοξικότητας για το λιπαντικό που αφορά η αίτηση, σε οποιοδήποτε από τα αναφερόμενα τροφικά επίπεδα, γίνονται δεκτά τα διαθέσιμα στοιχεία δοκιμών χρόνιας υδατικής τοξικότητας για το ή τα απόντα τροφικά επίπεδα.

Σε περίπτωση που τα ανωτέρω στοιχεία δεν είναι διαθέσιμα για το λιπαντικό που αφορά η αίτηση, διενεργείται δοκιμή ώστε να παραχθούν στοιχεία οξείας υδατικής τοξικότητας στο ή στα απόντα τροφικά επίπεδα.

2.2 **Απαίτηση για κάθε ουσία που προστίθεται ή σχηματίζεται σκοπίμως σε συγκέντρωση ίση ή μεγαλύτερη από 0,10 % κατά βάρος στο τελικό προϊόν**

Οι ουσίες που εμφανίζουν κάποιον βαθμό υδατικής τοξικότητας επιτρέπονται έως τη σωρευτική συγκέντρωση κατά μάζα η οποία αναγράφεται στον πίνακα 3.

*Πίνακας 3*

**Όρια σωρευτικής συγκέντρωσης κατά μάζα (% κατά βάρος) για ουσίες που περιέχονται στο προϊόν σε σχέση με την υδατική τοξικότητά τους**

| | Σωρευτική συγκέντρωση κατά μάζα (% κατά βάρος στο τελικό προϊόν) | | |
|---|---|---|---|
| | ALL | PLL | TLL |
| Οξεία υδατική τοξικότητα > 100 mg/L ή<br>Χρόνια υδατική τοξικότητα > 10 mg/L | Απεριόριστη | | |
| Οξεία υδατική τοξικότητα > 10 έως ≤ 100 mg/L ή<br>1 mg/L < Χρόνια υδατική τοξικότητα ≤ 10 mg/L | ≤ 10<br>(≤ 20 για τα γράσα ALL) | ≤ 10<br>(≤ 15 για τα γράσα PLL) | ≤ 2<br>(≤ 10 για τα γράσα TLL) |
| Οξεία υδατική τοξικότητα > 1 έως ≤ 10 mg/L ή<br>0,1 mg/L < Χρόνια υδατική τοξικότητα ≤ 1 mg/L | ≤ 2,5<br>(≤ 1 για τα γράσα ALL) | ≤ 0,6 | ≤ 0,4 |
| Οξεία υδατική τοξικότητα ≤ 1 mg/L ή<br>Χρόνια υδατική τοξικότητα ≤ 0,1 mg/L | ≤ 0,1/M (*) | ≤ 0,1/M (*) | ≤ 0,1/M (*) |

(*) Οι συντελεστές M για συστατικά υψηλής τοξικότητας σε μείγματα εφαρμόζονται σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 όπως περιγράφεται στην ενότητα 4.1.3.5.5.5 του παραρτήματος I του εν λόγω κανονισμού.

Διαθέσιμα στοιχεία δοκιμών χρόνιας υδατικής τοξικότητας για κάθε ουσία (κάθε ουσία που προστίθεται ή σχηματίζεται σκοπίμως σε συγκέντρωση ίση ή μεγαλύτερη από 0,10 % κατά βάρος στο τελικό προϊόν) διατίθενται για καθένα από τα ακόλουθα δύο τροφικά επίπεδα:

— καρκινοειδή (κατά προτίμηση δάφνια),

— και ψάρια.

Ελλείψει στοιχείων δοκιμών χρόνιας υδατικής τοξικότητας σε ένα ή και στα δύο τροφικά επίπεδα, γίνονται δεκτά τα διαθέσιμα στοιχεία των δοκιμών οξείας υδατικής τοξικότητας για τα τροφικά επίπεδα τόσο των καρκινοειδών (κατά προτίμηση δάφνια) όσο και των υδρόβιων φυτών (κατά προτίμηση φύκη).

Οι ποσοτικές σχέσεις δομής-δραστικότητας (QSAR) μπορούν να χρησιμοποιηθούν προκειμένου να καλυφθούν τα κενά των στοιχείων για τη χρόνια ή την οξεία τοξικότητα σε μόνο ένα από τα σχετικά τροφικά επίπεδα.

Σε περίπτωση που τα ανωτέρω στοιχεία δεν είναι διαθέσιμα για κάθε ουσία, πρέπει να διενεργηθεί δοκιμή ώστε να παραχθούν στοιχεία σχετικά με την οξεία τοξικότητα στο ή στα απόντα τροφικά επίπεδα (δηλαδή καρκινοειδή και/ή υδρόβια φυτά).

*Εκτίμηση και εξακρίβωση των κριτηρίων που ισχύουν για τα κριτήρια 2.1 και 2.2*

Σε περίπτωση εκτίμησης από τον ίδιο τον αιτούντα, για κάθε ουσία ή κύριο συστατικό ή για το λιπαντικό, ο αιτών υποβάλλει εκθέσεις δοκιμών ή βιβλιογραφικά δεδομένα συμπεριλαμβανομένων των παραπομπών που αποδεικνύουν τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις που ορίζονται στα υποκριτήρια 2.1 και 2.2.

Για κάθε ουσία ή κύριο συστατικό των οποίων η εκτίμηση βασίζεται σε έγκυρη επιστολή συμμόρφωσης (LoC), υποβάλλεται αντίγραφο της επιστολής. Για κάθε ουσία ή κύριο συστατικό που επιλέγεται από τον κατάλογο ταξινόμησης ουσιών των λιπαντικών (κατάλογος LuSC), η εκτίμηση μπορεί να βασίζεται στις πληροφορίες που αναφέρονται στον εν λόγω κατάλογο και δεν απαιτείται υποβολή εγγράφων.

Γίνονται δεκτά στοιχεία για την τοξικότητα είτε στα θαλάσσια είτε στα γλυκά ύδατα.

Τα στοιχεία για την οξεία υδατική τοξικότητα (διαθέσιμα ή παραγόμενα για την αίτηση) προέρχονται από δοκιμές που διενεργούνται σύμφωνα με:

— το πρότυπο ISO 10253 ή το πρότυπο ISO 8692 ή την κατευθυντήρια γραμμή δοκιμών (TG) 201 του ΟΟΣΑ (OECD 201) ή το μέρος Γ.3 του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 440/2008 της Επιτροπής ([1]) για τα φύκη,

— το πρότυπο ISO 6341 ή την κατευθυντήρια γραμμή δοκιμών (TG) 202 του ΟΟΣΑ (OECD 202) ή το μέρος Γ.2 του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 440/2008 για τη δάφνια,

— το πρότυπο ISO 7346 ή την κατευθυντήρια γραμμή δοκιμών (TG) 203 του ΟΟΣΑ (OECD 203) ή το μέρος Γ.1 του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 440/2008 για τα ψάρια (ισχύει μόνο για τα διαθέσιμα υπάρχοντα στοιχεία),

— τη δοκιμή τοξικότητας εμβρύων ψαριών (FET) (εναλλακτικές λύσεις χωρίς τη χρήση ζώων), σύμφωνα με την κατευθυντήρια γραμμή δοκιμών (TG) 236 του ΟΟΣΑ (OECD 236) ή το μέρος Γ.49 του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 440/2008 για τα ψάρια (ισχύει μόνο όταν πρέπει να διενεργηθεί δοκιμή για την αίτηση).

Μόνο στοιχεία οξείας υδατικής τοξικότητας (72 ή 96 ωρών) $ErC_{50}$ για τα φύκη, (48 ωρών) $EC_{50}$ για τη δάφνια και (96 ωρών) $LC_{50}$ για τα ψάρια γίνονται δεκτά.

Τα (διαθέσιμα) στοιχεία της χρόνιας υδατικής τοξικότητας προέρχονται από δοκιμές που διενεργούνται σύμφωνα με:

— το πρότυπο ISO 10253 ή το πρότυπο ISO 8692 ή την κατευθυντήρια γραμμή δοκιμών (TG) 201 του ΟΟΣΑ (OECD 201) ή το μέρος Γ.3 του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 440/2008 για τα φύκη,

— το μέρος Γ.20 του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 440/2008 ([1]) ή την κατευθυντήρια γραμμή δοκιμών (TG) 211 του ΟΟΣΑ (OECD 211) για τη δάφνια,

— την κατευθυντήρια γραμμή δοκιμών (TG) 215 του ΟΟΣΑ (OECD 215) ή το μέρος Γ.14 του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 440/2008 ([1]) ή το πρότυπο ISO 12890 ή την κατευθυντήρια γραμμή δοκιμών (TG) 212 του ΟΟΣΑ (OECD 212) ή το μέρος Γ.15 του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 440/2008 ή την κατευθυντήρια γραμμή δοκιμών (TG) 210 του ΟΟΣΑ (OECD 210) για τα ψάρια.

Μόνο στοιχεία της χρόνιας τοξικότητας υπό μορφή συγκέντρωσης μη παρατηρούμενης επίπτωσης (NOEC) γίνονται δεκτά.

Σε περίπτωση που χρησιμοποιούνται σχέσεις QSAR για να συμπληρωθούν τα κενά στα στοιχεία, ο αιτών υποβάλλει την πρόβλεψη που παράγεται για την ελεγχόμενη χημική ουσία. Τα αποτελέσματα των (Q)SAR γίνονται δεκτά μόνο εφόσον ο αιτών υποβάλλει τεκμηρίωση σχετικά με την εγκυρότητα και το πεδίο εφαρμογής του εφαρμοζόμενου μοντέλου.

Σε περίπτωση δυσδιάλυτων ουσιών ή μειγμάτων (< 10 mg/l) μπορεί να χρησιμοποιηθεί η μέθοδος «Κλάσμα περιεχόμενο στο νερό» (WAF) για τον προσδιορισμό της υδατικής τοξικότητας. Στα κριτήρια ταξινόμησης μπορεί να χρησιμοποιηθεί απευθείας το αποδεκτό επίπεδο φόρτισης που αναφέρεται ως LL50 και σχετίζεται με τη θανατηφόρο φόρτιση ή το EL50 που σχετίζεται με την πραγματική φόρτιση για την οξεία υδατική τοξικότητα και το NOERL που σχετίζεται με το ποσοστό φόρτισης μη παρατηρήσιμων επιπτώσεων για τη χρόνια υδατική τοξικότητα. Η προετοιμασία της μεθόδου «Κλάσμα περιεχόμενο στο νερό» ακολουθεί τις συστάσεις που καθορίζονται σύμφωνα με μία από τις ακόλουθες κατευθυντήριες γραμμές: το παράρτημα Γ της τεχνικής έκθεσης αριθ. 26 του ECETOC (1996), το έγγραφο OECD 2002 Guidance Document on Aquatic Toxicity Testing of Difficult Substances and Mixtures (Έγγραφο κατευθύνσεων του ΟΟΣΑ του 2002 σχετικά με τις δοκιμές υδατικής τοξικότητας δύσκολων ουσιών και μειγμάτων, σειρά του ΟΟΣΑ για τις δοκιμές και την εκτίμηση, αριθ. 23), το πρότυπο ISO 5667-16 Ποιότητα νερού - Δειγματοληψία - Μέρος 16 (Guidance on

([1]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 440/2008 της Επιτροπής, της 30ής Μαΐου 2008, για καθορισμό των μεθόδων δοκιμής κατ' εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) (ΕΕ L 142 της 31.5.2008, σ. 1).

biotesting of samples/Κατευθύνσεις για τη βιοδοκιμή δειγμάτων) ή το ASTM D6081-98 (Standard practice for Aquatic Toxicity Testing for Lubricants: Sample Preparation and Results Interpretation or equivalent methods/Τυπική πρακτική για τις δοκιμές υδατικής τοξικότητας λιπαντικών: Προετοιμασία δείγματος και ερμηνεία αποτελεσμάτων) ή ισοδύναμες μέθοδοι. Επιπλέον, η κατάδειξη της απουσίας τοξικότητας ουσίας στο όριο της υδατοδιαλυτότητάς της θεωρείται τεκμήριο συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις του παρόντος κριτηρίου.

Οι ακόλουθες ουσίες εξαιρούνται από τις απαιτήσεις 2.1 και 2.2:

— κάθε ουσία που είναι απίθανο να διαπερνά βιολογικές μεμβράνες ΜΜ > 800 g/mol και μοριακής διαμέτρου > 1,5 nm (> 15 Å) ή

— κάθε ουσία που είναι πολυμερές και της οποίας το κλάσμα με μοριακό βάρος μικρότερο από 1 000 g/mol είναι κάτω του 1 % ή

— κάθε ουσία που είναι εξαιρετικά δυσδιάλυτη στο νερό (υδατοδιαλυτότητα < 10 μg/l).

Η υδατοδιαλυτότητα των ουσιών προσδιορίζεται, όπου κρίνεται σκόπιμο, σύμφωνα με την κατευθυντήρια γραμμή δοκιμών 105 του ΟΟΣΑ (OECD 105) ή με το μέρος Α.6 του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 440/2008 ή ισοδύναμες μεθόδους.

Ένα κλάσμα πολυμερούς με μοριακό βάρος μικρότερο από 1 000 g/mol προσδιορίζεται σύμφωνα με το μέρος Α.19 του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 440/2008 ή την κατευθυντήρια γραμμή δοκιμών 119 του ΟΟΣΑ (OECD 119) ή ισοδύναμες μεθόδους.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 3 — ΒΙΟΑΠΟΔΟΜΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΒΙΟΣΥΣΣΩΡΕΥΣΗΣ

Οι σχετικές με τη βιοαποδομησιμότητα των οργανικών ενώσεων και το δυναμικό βιοσυσσώρευσης απαιτήσεις πρέπει να πληρούνται για κάθε ουσία που προστίθεται ή σχηματίζεται σκοπίμως σε συγκέντρωση ίση ή μεγαλύτερη από 0,10 % κατά βάρος στο τελικό προϊόν.

Το λιπαντικό δεν πρέπει να περιέχει ουσίες που είναι ταυτόχρονα μη βιοαποδομήσιμες και (δυνητικά) βιοσυσσωρεύσιμες. Ωστόσο, το λιπαντικό μπορεί να περιέχει μία ή περισσότερες ουσίες ορισμένου βαθμού αποδομησιμότητας και δυνητικής ή πραγματικής βιοσυσσώρευσης, μέχρι σωρευτικής συγκέντρωσης κατά μάζα σύμφωνα με τον πίνακα 4.

*Πίνακας 4*

**Όρια σωρευτικής συγκέντρωσης κατά μάζα (% κατά βάρος) για ουσίες που περιέχονται στο προϊόν σε σχέση με τη βιοαποδομησιμότητα και το δυναμικό βιοσυσσώρευσής τους**

| | ALL | PLL | TLL | Γράσα (ALL, PLL, TLL) |
|---|---|---|---|---|
| Άμεσα βιοαποδομήσιμη υπό αερόβιες συνθήκες | > 90 | > 75 | > 95 | > 80 |
| Εγγενώς βιοαποδομήσιμη υπό αερόβιες συνθήκες | ≤ 10 | ≤ 25 | ≤ 5 | ≤ 20 |
| Μη βιοαποδομήσιμη και μη βιοσυσσωρεύσιμη | ≤ 5 | ≤ 20 | ≤ 5 | ≤ 15 |
| Μη βιοαποδομήσιμη και μη βιοσυσσωρεύσιμη | ≤ 0,1 | ≤ 0,1 | ≤ 0,1 | ≤ 0,1 |

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Για κάθε ουσία για την οποία διενεργείται εκτίμηση από τον αιτούντα, υποβάλλονται εκθέσεις δοκιμών ή δεδομένα βιβλιογραφίας συμπεριλαμβανομένων των παραπομπών σχετικά με τη βιοαποδομησιμότητα και, κατά περίπτωση, τη (δυνητική) βιοσυσσώρευση.

Για κάθε ουσία για την οποία η εκτίμηση βασίζεται σε έγκυρη επιστολή συμμόρφωσης (LoC), υποβάλλεται μόνο ένα αντίγραφο της επιστολής.

Για κάθε ουσία που επιλέγεται από τον κατάλογο ταξινόμησης ουσιών των λιπαντικών (κατάλογος LuSC), η εκτίμηση μπορεί να βασίζεται στις πληροφορίες που αναφέρονται στον εν λόγω κατάλογο και δεν απαιτείται υποβολή εγγράφων.

**Βιοαποδόμηση**

«**Εγγενώς βιοαποδομήσιμες**» ονομάζονται οι ουσίες που παρουσιάζουν τα ακόλουθα επίπεδα αποδόμησης:

> 70 % έπειτα από 28 ημέρες, για τη δοκιμασία εγγενούς βιοαποδόμησης, ή

> 20 % αλλά < 60 % έπειτα από 28 ημέρες σε δοκιμασίες που βασίζονται στην ελάττωση του οξυγόνου ή στην παραγωγή διοξειδίου του άνθρακα.

Η εγγενής βιοαποδομησιμότητα μετράται σύμφωνα με τις ακόλουθες δοκιμές:

— τη δοκιμή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 440/2008 (Μέρος Γ.9 του παραρτήματος), τη δοκιμή OECD 302 ή ισοδύναμες μεθόδους,

— δοκιμές που βασίζονται στην ελάττωση οξυγόνου ή στην παραγωγή διοξειδίου του άνθρακα: τη δοκιμή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 440/2008 (Μέρος Γ.4 του παραρτήματος), τη δοκιμή OECD 306, τη δοκιμή OECD 310 ή ισοδύναμες μεθόδους.

Ο χαρακτηρισμός «**άμεσα βιοαποδομήσιμο**» είναι μια αυθαίρετη ταξινόμηση των χημικών ουσιών που έχουν περάσει ορισμένες καθορισμένες δοκιμασίες διαλογής για την τελική βιοαποδομησιμότητα. Οι δοκιμασίες αυτές είναι τόσο αυστηρές ώστε να θεωρείται ότι οι συγκεκριμένες ενώσεις βιοαποδομούνται ταχέως και πλήρως σε υδατικά περιβάλλοντα υπό αερόβιες συνθήκες. Μια ουσία θεωρούνται ταχέως αποδομήσιμη στο περιβάλλον αν ικανοποιεί ένα από τα ακόλουθα κριτήρια:

1. εάν, κατά τις μελέτες άμεσης βιοαποδόμησης 28 ημερών, επιτυγχάνονται τα ακόλουθα επίπεδα αποδόμησης τουλάχιστον:

   — σε δοκιμές που βασίζονται σε διαλυμένο οργανικό άνθρακα: 70 %,

   — σε δοκιμές που βασίζονται στην ελάττωση οξυγόνου ή στην παραγωγή διοξειδίου του άνθρακα: 60 % του θεωρητικού μεγίστου.

   Αυτά τα επίπεδα βιοαποδόμησης πρέπει να επιτυγχάνονται εντός 10 ημερών από την έναρξη της αποδόμησης, δηλαδή το σημείο κατά το οποίο έχει αποδομηθεί το 10 % της ουσίας, εκτός αν η ουσία προσδιορίζεται ως ουσία άγνωστης ή ασταθούς σύνθεσης (UVCB) ή ως σύνθετη πολυσυστατική ουσία με συστατικά παρόμοιας χημικής δομής. Στην περίπτωση αυτή, και εφόσον υπάρχει επαρκής αιτιολόγηση, μπορεί να παραβλεφθεί το περιθώριο των 10 ημερών και το επίπεδο επιτυχίας να οριστεί στις 28 ημέρες· ή

2. εάν, στις περιπτώσεις όπου διατίθενται μόνο δεδομένα BOD και COD, η αναλογία BOD5/COD είναι ≥ 0,5· ή

3. εάν διατίθενται άλλα πειστικά επιστημονικά στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η ουσία μπορεί να αποδομηθεί (βιοτικά και/ή αβιοτικά) στο υδάτινο περιβάλλον σε επίπεδο > 70 % εντός περιόδου 28 ημερών.

Η άμεση βιοαποδομησιμότητα μετράται σύμφωνα με τις ακόλουθες δοκιμές:

— τη δοκιμή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 440/2008 (Μέρος Γ.4, Γ.5 σε συνδυασμό με το Γ.6 και το Γ.42 του παραρτήματος), τις δοκιμές στις OECD 301, 306 και 310 ή ισοδύναμες μεθόδους.

*Σημείωση:* Στο πλαίσιο του εν λόγω κριτηρίου, η αρχή του χρονικού περιθωρίου των δέκα ημερών δεν ισχύει απαραιτήτως. Εάν η βιοαποδόμηση της ουσίας φθάσει στο επίπεδο αποδοχής εντός 28 ημερών αλλά όχι εντός του χρονικού περιθωρίου των δέκα ημερών, συμπεραίνεται πως ο ρυθμός βιοαποδόμησης είναι βραδύτερος.

«**Μη βιοαποδομήσιμες**» ονομάζονται οι ουσίες που δεν ικανοποιούν τα κριτήρια τελικής και εγγενούς βιοαποδομησιμότητας.

Ο αιτών μπορεί επίσης να χρησιμοποιήσει στοιχεία από σύγκριση (read-across) για την εκτίμηση της βιοαποδομησιμότητας κάποιας ουσίας. Η συγκριτική προσέγγιση για την εκτίμηση της βιοαποδομησιμότητας μιας ουσίας είναι αποδεκτή εφόσον η ουσία αναφοράς διαφέρει κατά μία μόνο δραστική ομάδα ή μοριακό τμήμα από την ουσία που χρησιμοποιείται στο προϊόν. Αν η ουσία αναφοράς είναι άμεσα ή εγγενώς βιοαποδομήσιμη και η δραστική ομάδα έχει θετική επίπτωση στην αερόβια βιοαποδόμηση, τότε η χρησιμοποιούμενη ουσία μπορεί επίσης να θεωρηθεί άμεσα ή εγγενώς βιοαποδομήσιμη. Οι δραστικές ομάδες ή τμήματα με θετική επίπτωση στη βιοαποδόμηση είναι οι εξής: αλειφατικές και αρωματικές αλκοόλες [-OH], αλειφατικά και αρωματικά οξέα [-C(= O)-OH], αλδεΰδες [-CHO], εστέρες [-C(= O)-O-C], αμίδια [-C(= O)-N ή -C(= S)-N]. Πρέπει να υποβάλλεται επαρκής και αξιόπιστη τεκμηρίωση της μελέτης της ουσίας αναφοράς. Σε περίπτωση σύγκρισης με μοριακό τμήμα που δεν αναφέρεται παραπάνω, πρέπει να υποβάλλεται επαρκής και αξιόπιστη τεκμηρίωση των μελετών σχετικά με τη θετική επίπτωση της δραστικής ομάδας στη βιοαποδόμηση των δομικά ανάλογων ουσιών.

**Βιοσυσσώρευση**

Δεν χρειάζεται ο προσδιορισμός της (δυνητικής) βιοσυσσώρευσης όταν η ουσία:

— έχει ΜΜ > 800 g/mol και μοριακή διάμετρο > 1,5 nm (> 15 Å) ή

— ο συντελεστής κατανομής σε μείγμα οκτανόλης–νερού (log $K_{ow}$) είναι < 3 ή > 7 ή

— έχει μετρούμενο συντελεστή βιοσυγκέντρωσης ≤ 100 L/kg ή

— είναι πολυμερές και το κλάσμα με μοριακό βάρος μικρότερο από 1 000 g/mol είναι κάτω του 1 %.

Δεδομένου ότι οι περισσότερες ουσίες που χρησιμοποιούνται στα λιπαντικά είναι αρκετά υδρόφοβες, η τιμή του συντελεστή βιοσυγκέντρωσης (BCF) πρέπει να βασίζεται στην κατά βάρος περιεκτικότητα σε λιπίδια και πρέπει να καταβάλλεται προσπάθεια ώστε να εξασφαλίζεται επαρκής χρόνος έκθεσης. Ο BCF εκτιμάται σύμφωνα με το μέρος Γ.13 του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 440/2008 ή με ισοδύναμες μεθόδους.

Ο λογάριθμος του συντελεστή κατανομής σε μείγμα οκτανόλης–νερού (log $K_{ow}$) εκτιμάται σύμφωνα με το μέρος Α.8 του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 440/2008 ή με τη μέθοδο OECD 123 ή ισοδύναμες μεθόδους. Σε περίπτωση μη επιφανειοδραστικής οργανικής ουσίας, όπου δεν υπάρχει πειραματική τιμή, είναι δυνατή η χρήση μεθόδου υπολογισμού.

Επιτρέπονται οι ακόλουθες μέθοδοι υπολογισμού: CLOGP, LOGKOW, (KOWWIN) και SPARC. Οι κατ' εκτίμηση τιμές log $K_{ow}$ < 3 ή > 7, οι οποίες προκύπτουν από κάποια από τις εν λόγω μεθόδους υπολογισμού, υποδηλώνουν ότι η ουσία δεν αναμένεται να παρουσιάσει βιοσυσσώρευση.

Οι τιμές του log $K_{ow}$ ισχύουν μόνο για οργανικές χημικές ουσίες. Κατά την εκτίμηση του δυναμικού βιοσυσσώρευσης μη οργανικών ενώσεων, επιφανειοδραστικών ουσιών και ορισμένων οργανομεταλλικών ενώσεων, εκτελούνται μετρήσεις του BCF.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 4 — ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ

α) Στην ειδική περίπτωση των ανανεώσιμων συστατικών από φοινικέλαιο ή φοινικοπυρηνέλαιο ή προερχόμενων από φοινικέλαιο ή φοινικοπυρηνέλαιο, το 100 % κατά βάρος των χρησιμοποιούμενων ανανεώσιμων συστατικών πληροί τις απαιτήσεις του συστήματος πιστοποίησης για βιώσιμη παραγωγή που βασίζεται σε πολυμερείς οργανώσεις με ευρεία συμμετοχή, συμπεριλαμβανομένων ΜΚΟ, της βιομηχανίας και της δημόσιας διοίκησης, και το οποίο ασχολείται με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις στο έδαφος, στη βιοποικιλότητα, στα αποθέματα οργανικού άνθρακα και στη διατήρηση των φυσικών πόρων.

β) Εάν χρησιμοποιείται ο όρος «βιολογικής βάσης» ή «βιολιπαντικό», η ελάχιστη περιεκτικότητα σε άνθρακα βιολογικής προέλευσης στο τελικό προϊόν είναι 25 %, σύμφωνα με το πρότυπο EN 16807.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Για να αποδειχθεί η συμμόρφωση με το κριτήριο 4α) προσκομίζονται στοιχεία βάσει πιστοποιητικών αλυσίδας επιτήρησης τρίτων μερών με τα οποία αποδεικνύεται ότι τα εισερχόμενα υλικά που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή προέρχονται από φυτείες βιώσιμης διαχείρισης. Δεκτά γίνονται τα πιστοποιητικά από τη RSPO (Roundtable for Sustainable Palm Oil – Στρογγυλή τράπεζα για αειφόρο φοινικέλαιο) ή από οποιοδήποτε ισοδύναμο ή αυστηρότερο σύστημα βιώσιμης παραγωγής, με τα οποία αποδεικνύεται η συμμόρφωση με οποιοδήποτε από τα παρακάτω μοντέλα: διατήρηση της ταυτότητας, διαχωρισμός ή ισοζύγιο μάζας. Για τα παράγωγα του φοινικέλαιου και του φοινικοπυρηνέλαιου, υποβάλλονται οι ποσότητες των μονάδων RSPO που αγοράστηκαν και για τις οποίες υποβλήθηκαν αιτήσεις στο πλαίσιο του μοντέλου του συστήματος RSPO PalmTrace κατά τη διάρκεια της πλέον πρόσφατης ετήσιας περιόδου εμπορίας, προκειμένου να αποδεικνύεται η συμμόρφωση με το μοντέλο αλυσίδας εφοδιασμού εγγραφής και υποβολής αίτησης.

Για να αποδειχθεί η συμμόρφωση με το κριτήριο 4β), ο αιτών επισυνάπτει την έκθεση δοκιμής του τελικού προϊόντος σύμφωνα με τα EN 16807, ASTM D 6866, DIN CEN/TS 16137 (SPEC 91236), EN 16640 ή EN 16785-1.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 5 — ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ/ΤΟΝ ΠΕΡΙΕΚΤΗ

α) Περιεκτικότητα σε ανακυκλωμένη ύλη (ισχύει μόνο στην περίπτωση των λιπαντικών που πωλούνται σε πλαστική συσκευασία/πλαστικό περιέκτη): η πλαστική συσκευασία/ο πλαστικός περιέκτης αποτελείται από τουλάχιστον 25 % πλαστικό μετά την κατανάλωση.

β) Σχεδίαση (ισχύει μόνο στην περίπτωση των λιπαντικών που προορίζονται για πώληση σε ιδιώτες τελικούς καταναλωτές): η συσκευασία/ο περιέκτης πρέπει να είναι εφοδιασμένος με κατάλληλο σύστημα (π.χ. συστήματα προέκτασης ή στενό άνοιγμα), προκειμένου να αποφεύγονται οι διαρροές κατά τη χρήση.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει τα ακόλουθα στοιχεία, ανάλογα με την περίπτωση:

Περιεκτικότητα της πλαστικής συσκευασίας/του πλαστικού περιέκτη και ποσοστά ανακυκλωμένου και παρθένου υλικού. Εάν χρειάζεται, συμπεριλαμβάνεται δήλωση συμμόρφωσης από τον προμηθευτή της πλαστικής συσκευασίας/του πλαστικού περιέκτη.

Πλαστικό μετά την κατανάλωση: το πλαστικό που προέρχεται από νοικοκυριά ή από εμπορικές ή βιομηχανικές εγκαταστάσεις ή από κτίρια γραφείων υπό την ιδιότητά τους ως τελικών χρηστών του προϊόντος, το οποίο δεν μπορεί πλέον να χρησιμοποιηθεί για τον σκοπό για τον οποίο προορίζεται. Αυτό περιλαμβάνει τις επιστροφές πλαστικού από την αλυσίδα διανομής.

Η περιεκτικότητα σε πλαστικό μετά την κατανάλωση υπολογίζεται όπως υποδεικνύεται κατωτέρω. Δεδομένου ότι δεν υφίστανται διαθέσιμες μέθοδοι για την άμεση μέτρηση της περιεκτικότητας ανακυκλωμένης ύλης σε ένα προϊόν ή μια συσκευασία, χρησιμοποιείται η μάζα του πλαστικού που αποκτάται από τη διαδικασία της ανακύκλωσης, μετά τον συνυπολογισμό των απωλειών και άλλων εκτροπών.

$X(\%) = A/P \times 100$

Όπου:

X: η περιεκτικότητα σε ανακυκλωμένη ύλη (μετά την κατανάλωση)

A: η μάζα του ανακυκλωμένου (μετά την κατανάλωση) πλαστικού

P: η μάζα της συσκευασίας/του περιέκτη

Υποβάλλεται επίσης περιγραφή της σχεδίασης της συσκευασίας/του περιέκτη, σε συνδυασμό με φωτογραφίες ή τεχνικά σχέδια.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 6 — ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ

Το λιπαντικό προϊόν συμμορφώνεται με τις αντίστοιχες ελάχιστες απαιτήσεις τεχνικών επιδόσεων, όπως ορίζονται στον πίνακα 5.

*Πίνακας 5*

**Ελάχιστες τεχνικές επιδόσεις για τα λιπαντικά προϊόντα**

| Κατηγορία λιπαντικού | Ελάχιστες τεχνικές επιδόσεις |
|---|---|
| Έλαια αλυσοπρίονων | δοκιμή KWF, έκδοση 2017, ή ισοδύναμη |
| — Λιπαντικά συρματόσχοινων<br>— Αντικολλητικά σκυροδέματος<br>— Άλλα μη ανακτώμενα λιπαντικά<br>— Έλαια χοάνης ελικοφόρων αξόνων<br>— Υγρά κατεργασίας μετάλλων | «καταλληλότητα προς χρήση» που αποδεικνύεται από τουλάχιστον μία «έγκριση πελατών του αιτούντος». |
| Έλαια κιβωτίων ταχυτήτων | έλαια κιβωτίων ταχυτήτων (κλειστών κιβωτίων): ISO 12925-1 ή DIN 51517 (τμήμα I, II ή III)<br>έλαια κιβωτίων ταχυτήτων (ανοιχτών κιβωτίων): «καταλληλότητα προς χρήση» που αποδεικνύεται από τουλάχιστον μία «έγκριση πελατών του αιτούντος». |
| Έλαια για δίχρονους κινητήρες | δίχρονοι κινητήρες θαλάσσιων εφαρμογών: NMMA TC-W3<br>δίχρονοι κινητήρες χερσαίων εφαρμογών: πρότυπο ISO 13738 (EGD) |
| Υδραυλικά συστήματα | πρότυπο ISO 15380 (πίνακες 2 έως 5)<br>πυράντοχα υδραυλικά υγρά: πρότυπο ISO 15380 (πίνακες 2 έως 5) + πρότυπο ISO 12922 (πίνακες 1 έως 3) ή έγκριση FM (αμοιβαία εργοστασιακή έγκριση) |
| Προσωρινή προστασία από τη διάβρωση | πρότυπο ISO/TS 12928 ή «καταλληλότητα προς χρήση» που αποδεικνύεται από τουλάχιστον μία «έγκριση πελατών του αιτούντος». |
| Λιπαντικά γράσα | γράσα για προσωρινή προστασία από τη διάβρωση: πρότυπο ISO/TS 12928 ή «καταλληλότητα προς χρήση» που αποδεικνύεται από τουλάχιστον μία «έγκριση πελατών του αιτούντος».<br>γράσα για κλειστά κιβώτια ταχυτήτων: πρότυπο DIN 51826<br>γράσα για έδρανα κύλισης, λεία έδρανα και επιφάνειες ολίσθησης: πρότυπο DIN 51825<br>όλα τα άλλα γράσα: πρότυπο ISO 12924 ή «καταλληλότητα προς χρήση» που αποδεικνύεται από τουλάχιστον μία «έγκριση πελατών του αιτούντος». |

*Σημείωση:* Τα γράσα πολλαπλών χρήσεων που περιλαμβάνουν οποιαδήποτε από τις ανωτέρω συγκεκριμένες εφαρμογές μεταξύ των δυνητικών χρήσεών τους ελέγχονται σύμφωνα με την αντίστοιχη ειδική δοκιμή της σχετικής συγκεκριμένης εφαρμογής.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με αυτό το κριτήριο, τεκμηριωμένη με αποτελέσματα δοκιμών, κατά περίπτωση.

Για τα υδραυλικά συστήματα, στο δελτίο πληροφοριών για το προϊόν πρέπει να αναγράφεται ποια ελαστομερή έχουν υποβληθεί σε δοκιμή.

**Έγκριση πελατών του αιτούντος**: επιστολή/έγγραφο/δηλώσεις που εκδίδουν οι πελάτες για συγκεκριμένο προϊόν, όπου διαβεβαιώνουν ότι το προϊόν πληροί τις προδιαγραφές τους και λειτουργεί σωστά στο πλαίσιο της προβλεπόμενης εφαρμογής του.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 7 — ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ

Για τα λιπαντικά που προορίζονται προς πώληση σε ιδιώτες τελικούς καταναλωτές, οι ακόλουθες πληροφορίες (υπό μορφή κειμένου ή εικονογράμματος) πρέπει να εμφανίζονται στη συσκευασία/τον περιέκτη (επιτρέπονται οι παρόμοιες διατυπώσεις κειμένου):

«Αποφύγετε τυχόν διαρροή του μη χρησιμοποιηθέντος προϊόντος στο περιβάλλον»,

«Τα υπολείμματα προϊόντος και οι συσκευασίες/περιέκτες πρέπει να απορρίπτονται σε ειδικά σημεία περισυλλογής».

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δείγμα της συσκευασίας/του περιέκτη του προϊόντος ή των γραφικών στοιχείων όπου αναγράφονται οι ανωτέρω πληροφορίες.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 8 — ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΑΝΑΓΡΑΦΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΑ ΤΗΣ ΕΕ

Το προαιρετικό σήμα με κείμενο εντός πλαισίου μπορεί να περιέχει το εξής κείμενο:

α) «Λιγότερο επικίνδυνες ουσίες καταλήγουν στο περιβάλλον»

β) «Εξακριβωμένες επιδόσεις»

γ) «Χρήση X % πιστοποιημένων ανανεώσιμων συστατικών» (κατά περίπτωση) ([1])

Οι κατευθυντήριες γραμμές για τη χρήση του προαιρετικού σήματος με κείμενο εντός πλαισίου παρατίθενται στις κατευθυντήριες γραμμές για τη χρήση του λογότυπου του οικολογικού σήματος της ΕΕ, στον ιστότοπο:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δείγμα του σήματος. Εάν χρησιμοποιείται η δήλωση γ), ο αιτών υποβάλλει τα σχετικά πιστοποιητικά που αφορούν το ποσοστό πιστοποιημένων ανανεώσιμων συστατικών που χρησιμοποιούνται.

([1]) Εάν χρησιμοποιούνται πιστοποιημένα ανανεώσιμα συστατικά, ανεξάρτητα από το είδος της βιομάζας (κράμβη, ηλίανθος, φοίνικας, σόγια κ.λπ.), επιτρέπεται η αναγραφή του συνόλου των πιστοποιημένων συστατικών.